

[Niels Andersen]

økonomisk må det vel også have betydning – og i særlig grad for en socialdemokratisk minister – at grundpriserne i mindre byer ligger ca. 30 pct. under priserne i byerne og virker dermed afdæmpende på vort i forvejen opskruede prisniveau.

Ganske vist har folk i landsbyerne større transportudgifter end folk, der bor i større bebyggelser, al den stund trafikmulighederne er bedre udbyggede. Landsbyboerne er i større omfang henvist til kørsel i privatbiler. I ministerens redegørelse fremhæves, at der bruges mindre energi ved kollektiv trafik, men at besparelserne er begrænsede, i særdeleshed hvis man ønsker en kollektiv trafik af en rimelig standard, hvor passagerunderlaget er sparsomt. Det skulle ikke i fremtiden have den store betydning, fordi loven om den kollektive trafik jo inden for de nærmeste år vil blive ført ud i livet gennem amterne.

Jeg skal ikke her omtale de energiforanstaltninger, som skal foretages i landsbyerne. Vi har jo anmeldt en forespørgsel om energien, og da regeringen i øjeblikket synes at være meget i vildrede med hensyn til, hvordan den fremtidige energiforsyning skal foregå, skal jeg forbigå dette.

Jeg er ganske klar over, at ministeren er opmærksom på de mange forhold, som jeg her har fremført, idet det i redegørelsen udtrykkeligt er anført, at regeringen har kendskab til befolkningens udbredte ønsker om en mere spredt bosætning, men, konkluderes det, regeringen fastholder de i redegørelsen refererede principper. Jeg henstiller til ministeren, at han afventer færdiggørelsen af landsbykommissionens arbejde.

Der er ingen tvivl om, at der i de kommende regionplanforslag vil indgå væsentlige bidrag til bevarelse af de nære samfund. Det er en kendt sag, at mange mennesker ønsker at bo i mindre beboede områder. Det konservative folkeparti vil medvirke til, at folk kan etablere sig efter ønske.

Når de endelige planer for amter og kommuner foreligger godkendt med loven som fætningsgivende, må de nære ting og afgørelser helt og holdent befinde sig i de lokale råds regie, og det vil være forkert, hvis planstyrelsen forsøger at ødelægge fornuftige og naturlige lokale praktiske foranstaltninger, der tager hensyn til meget store dele af den danske befolkning.

Ernst Schmidt (FP):

Det er et meget vigtigt emne, vi er i gang med at behandle her i dag ved denne forespørgselsdebat, og venstre skal ikke have utak for, at vi får denne debat, selv om det er en direkte følge af, at venstre i 1978, nærmere betegnet den 31. maj, faktisk udsatte debatten om styrkelse af landsbyernes udvikling, med det resultat, at der er gået næsten to år, uden at det er lykkedes at få en lovgivning igennem til gavn for landsbyerne. Fremskridtspartiet er meget utilfreds hermed. Vi havde ønsket, at landsbyerne hurtigst muligt skulle have haft lov til at udvikle sig, således at den naturlige udvikling ikke var blevet hæmmet. Men bedre sent end aldrig, og fremskridtspartiet vil til enhver tid være med til, at landsbyerne får en udvikling, som de selv er med til at bestemme.

Men for at få udviklingen til at gå i den retning må vi have skåret hul på bylden, som i dette tilfælde er planlægningen, der jo fik sin udformning ved det lovkompleks, der så dagens lys i en række love i 1969. Blandt disse love skal nævnes by- og landzoneloven, vandløbsloven, lov om vandforsyning, lov om naturfredning, lov om tilbudspligt, lov om frigørelsesafgift m. v. af fast ejendom og lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme. Endvidere blev der foretaget ændringer i byplanloven, byggeloven og lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. At hensigten var, at man ville gavne udviklingen i hele landet, kan vel ikke drages i tvivl, men nu, 10 år efter, er det åbenbart, at udviklingen har været skæv, og at landsbysamfundene ikke har fået lov til at udvikle sig, som det var naturligt.

Man spørger uvilkårligt sig selv, hvordan vore landsbyer ville have set ud i dag, såfremt vi ikke havde haft den lovgivning, der har hæmmet udviklingen. Jeg tror, vi havde haft mange levedygtige, skønne og blomstrende landsbysamfund – uden at jeg i øvrigt vil blive sentimental – i modsætning til den udvikling, der har ført til, at det er blevet et hensygnende samfund med småbyer med gamle mennesker, hvor der ikke er større service, tværtimod. Købmanden har lukket, bageren har lukket, slagteren har lukket, og, for at tage det med, hotellet har lukket, og skolerne var de første, der forsvandt. Man spørger unægtelig sig selv: med den planlæg-